

A. 25.

IV.

2
 Sed etiam in hoc loco
 Populi de cuius salute agitur & cetera
 quoniam hinc Martimago, cui dicitur
 voluntati obsequii fieri relinquatur.
 Hic tamen, quae in Teste Cypriano
 scripti Paragrafo scriptum est
 scilicet, quae dicitur Myti et Patricio
 gantur, simillimus sequitur ad
 cogitur: inquit, quod dicitur in hoc
 Magno Casu de nobis tractantibus
 nos in futuro lingua Domini et
 tra, ac postquam inquit Officij
 merito augere debet: Primum quoniam
 ego clarum est de annis dicitur ad
 fabricationem generis: duo de duorum
 quibus interposita est Imperiorum
 multa Pace de Quinorum de
 gressum: Solenne Motiva, et
 facta omnia. Nimirum, et
 de Anglia et Portugalia. Deo
 interfecta transmittit. Deo
 Augustissimo et Clementissimo
 Praefati, et Domini, ac Vobis
 Imperatoris, Agere eorum, quae
 Symmone hinc cum his agendo
 pateris deo. Vobis, et
 primum sequitur. Solenne, quae in
 qua in quibus dicitur, quae in
 forma, quae in quibus dicitur, quae in
 in hoc loco dicitur, quae in
 et in hunc modum, quae in
 sine illis intercedit, et cetera
 et cetera

et sine debita^{ad} locum Vicinorum, ac
ipsorum Franciae Populi Statu ratione
reflexione fiet. Pax minor majori Del-
to et perpetua infirmitati Franciae viam
aperiet. Secundo. Libera Electio vel
sub Jugo Turcis, Leges et Libertates
suerunt semper Franciae unicus Tre-
saurus. Hanc ipsam Vra Majestas
benignissime in suo Diplomate illi re-
liquit intactam; quicquid Latra Regum
Mito fieri potuit, usque ad gubernatorem
et Consiliarium Considerationis Liber-
tatem indulgendo. Si ergo Deus, quod
DEUS Clementissimus advertat, ex spe
imitatio veniat, ut Paterno Augusto
Domino Simu avellatur, oratur pro illa
saltem paternam Sorge, quam Benigni
Patres, in Simi Phil, tamen mox Pa-
terna potestate emancipando, tamen
indulgere solent, ne Bello quærita Man-
cipi auro et tractetur. Tertio. Si fas
est non Particularium Saluti prospicere,
Vra Majestas Clementissime agnoscat,
quod nos, quærimus ad Clarum infeli-
cis hujus Provincia ex Fratribus Vra Majestas
cedemus, tam uti et ante 3^{is} Junio
meminimus. Quarto. Fiscalitatum pro
Epis recuperatio indispensabilis. Prima
to preteritiones Rakotrand, Pomis
melioribus, totum Ordinem Procerum Pri-
vabunt, tanto magis, quod suo Assetas
tabibus debebit recompensare. Unum ergo
humillime oramus. Quod si in fas est,
ut Franciae ex Umbra Augusto Domini
avellatur, tamen ut non fiat DEUM
et Mitem

erga Christianitatem, erga Augustam
Domum, ac erga Sacram Matrem sem-
per ac Patriam Telus, cum anxiosa
sollicitudine, in unum Vre Mitis
abysso Mensurarum Descriptione, in Pro-
fundissimam reverentiam effundere coegit.
Cui a Deo precamur ardentissime
benedictionem benivolentium in his duris-
simis temporibus, et gloriosissimum de
illi Triumphum, ac florem ac perenne
Imperium. Datum Sibin Die 20.
Aprilis. A^o 1704.

Sermo Mitis Vre-

Humillimi et obsequentissimi
Serici & Subditi.

Regium Frannia subernium
Comes Georgius Banff
Comes Nicolaus de Bellen.
Comes Stephanus Apoc.
Stephanus Halter.
Samuel Kereptesi.
Samuel Conrad.

Primo Regi Gubernij Transylvanici Excellentissimo
Domino Generali transyssa

Excellentissime Domine
Domine Nobis Colendissime!

Quum tam sua Majestatis Servitium, quam Patria
Salus, et in Propositione Excellentiae Vestrae hystera
testata, ejusdem erga nos confidentia, merita fra-
terna, reciprocationem Aque Sinceram exigant
ideo Nos de hinc propositis, sententiam nostram
Opinionem tam candidè expectoramus, uti sequi-
tur: In quo passu Vestram Excellentiam confiden-
tissime rogamus; ne quidam illorum, qui legens No-
stra erga sua Majestatis Rebellis committentia
vel favori, vel privato Nostro interesse, aut cujus-
cunque coloris tandem, male intentioni, tribuat, sed
unico et sincero, erga suam Majestatem, et Patriam
conspirationem Delo, et erga Teoniam Excellentiam Can-
dori, ejus testem invocamus DEUM, et Nossem
in fide erga suam Majestatem per tot Annos
sape in rebus ejusdem minus prosperis quoque
testatam constantiam et Patriam, vitamque servat
fieri poterat, pro sua Majestate, per Nos Diti-
Pra ope conservatam.

Quod
3

Quod ergo primum attinet: Nempe Revocatio
in Siculorum ad fidelitatem Suae MA-
jestatis, oblata illis Sacrae MAjesty gra-
tia, si proximè ad Felice-Halom consignatione,
melior uti sperare licet, docti convertantur, et si
Rebellionis inventores Michaellem Henzen, Petrum
Lalnoke, Thomam Luvatum, Joannem Sandor,
Franciscum Lazar, aut merito infidelitatis Suppli-
cio dedant, aut si personaliter corrigi non possunt,
in domibus et bonis, illos, igne, alijs exemplo
terribili puniant.

Nos profecto Excellentissime Domine, istis homi-
nibus non Convivemus, imò illos tamquam tot
malorum auctores, Suae MAjestatis hostes, et
per illos infatigatorum tot miserorum sanguinis
res detestamur ex toto corde. Sed non videtur
nobis, nunc de tempore esse, ut per talem condigio-
nem, non tam facile nunc per Siculos praesabi-
lem, illorum conversionem Difficiliorem reddamus,
partim, quia illi absque hoc jam anfigerunt, aut
reliquorum maxime, privatuum suarum Ser-
vitarum Defensionis gratia, in peccato persevera-
re facient, quae nuper exemplo jam crepti sumus.

Propterea Nosse Excellentissime placet, publicetur
Siculis gratia Universalis, absq. omni Persona,
cum exceptione procurrere in hoc ipso, Augustis,
nisi exemplo in benignissima Amnestia parca,
per Superiori Anno publicato, et ejusdem ad Nos
sub Data Septima, Februarij anni currentis, be-
nignissimo Rescripto cujus copia, jam huc huc per-
venit et si originali propter neceitas quo in-
pedimenta, pervenire non potuerat, in quo MAjesty
Sua Sacratissima Clementissime nobis mandat, ut
Deviantes, et si aut publicetur gratia per expressum
illis excepti, et legali suo tempore processu relicto
non tamen ceteris criminibus tali praescripta conditi-
one, ut illos capiant, vel igne puniant, hinc enim
sperari naturaliter potest, ut illi excepti, aut judi-
cio legali se submittent, aut ad particularem gra-
tiam

gratiam confugient, aut fuga se salvabunt; Sed certo
ab alijs de sua securitate cum suo exitu non remere pro,
regantur ^{facilem est} ~~perdere~~ ^{neminem} si ipse salvus esse potest
et praesertim multitudinem non facile in gratiam ducit
cum totum in periculum se incurrunt, utrum libet
ex tribus illi eligant, nullum est ^{damnum}, vel ^{pericu-}
tum, quod aequivaleret obstaculo illi, quod illa conditio
ignominiae conversioni poneret, si enim iudicio se submit-
tent, bene dari, vel ulgari poterit. Ut Vestra Excellentia
videtur, si asfugient, eant ad malam crucem illi
soli homunciones non facient mutare jam capta condi-
ta et conjuncturas, nec in Oriente, nec in Occidente.
Oh quam multi ab initio ex Transylvania in fugerunt,
ipsis centuplo considerabiliores, qui in exilio, vel carce-
ribus extra Patiam perierunt, et nihil contra Principes
effecerunt: hoc ad primum.

Secundo, quod ad Secundam: nempe de roena et
exemplo per ignem et ferrum in Sede Hungarica,
et Jorda statuendum attinet, ante omnia Summae Vestrae
Excellentiae gratias agimus, quod tali periculo nostras
Donno et Dona eximenda offert. Unde etiam Sapienter
et facile Vestra Excellentia poterit noscitur, quae
in hoc pagu dicimus non nostri privati boni perden-
di metu, vel conservandi gratia, si quidem illa per gra-
tiam Excellentiae Vestrae jam supra esse supponimus
bradere, sed ex intentione Sincera ad sua Majesta-
tis Honoris et Servitium ac Gentis salutem unice col-
luctante.

Non ergo ratione Sed tantum Hungarica, et Jorda,
sed in universum Natione totius Regni, quod adhuc sa-
lem Militarem ferri et ignis poenam non sensit, Ve-
stram Excellentiam in Altissima confidentia rogamus
& per Illius ac Augustissimi pietatem toto
mundo celebrem, et per Vestra Excellentiam ipsius
met gloriam ac felicem tam in Praesens, quam ad poste-
ritatem memoriam obsecramus, dignetur Excellentia
Vestra aliam aliquam, tam fontes pueniendi, quam
alios conservandi, et sic Provinciam pro Christianitate
et Augusta Domo conservandi Viann et Elleshodum
naa Nobyena adinvenire, et in pacem deducere hujus

Natio

rationibus placida cum reflexione pensatis.
1mo Exemplis istis hincque Paris, videmus proh dolor!
neminem correctum, Rebellionem nihil diminutam, fi-
dem et obedientiam populi erga Regem, Officiales
et Dominos Terrarum vel Civitatum, desertationem
Defectionem, et ubi Rebelles prevaluerunt, editio-
nem plebis, vel insurrectionem.

2do Contra desperatam, et in Poenis efferatam plebem,
fugam illius, et Provincia defolationem, et fa-
mem certo suo tempore senturam.

3to Famam, uti natura illius esse solet, qua vixes aequi-
rit eundo, tam ad Orientem, quam Occidentem, re-
ipsa majorem et pejorem, et quod bellum tam in
Hungaria, quam Transylvania atrocius faceret
et simul Orienti, se huic bello, quasi contra rebel-
les iniungendi vel ausam, vel potestatem Suggere-
re possit.

Ut Poeta dicit: Si pro Delictis Demittat plu-
viam cunctis, Jupiter, exiguo tempore intermiserit.
Gratiose Demine si omnis Sponse, vel vi denique
quoque tandem audo istud nomen HUMER conse-
cuti, pro rigore punientur, Provincia in Civem
ire deberet, et populo denudaretur, ne resur-
geret ad multos Annos, quod certe scimus Vestrum
Excellentiam nullatenus intendere, et quomodo sup-
plices Militia Sua Majestatis, quo tamen huic
pro Christianitate et sua Majestate conservan-
da necessaria est, necesse stipendia vel solo pane
alenda, quomodo Citadellas edificanda? Denique
quomodo Sibi, pro sua Majestate conservanda,
quo deveniet Fiscus? cum sale et alijs Regalibus?
si Podiarum cultores evertantur unde vectura
Marum autem Caput, et fons, Florida, et Sedejstra,
nyas est.

Ante quatuordecim Annos, praeter Coronensem
Citadellam, Fogaras, Cibinium, Devam, Claudiu-
polim et Camos Upraz, nihil in tota Transylvania
labe Defectionis innumere fuit, tota Nobilitas, Si-

cuti

3

Siculi, Saxones, ad partes Friburgi transierant, usque
Salvis Grandis, illius, ipse Generali Castelli hoc Sola
denre, et postmodum adveniente ipse Principe Badenensi
idem approbante, se se conservaverunt, sed pulchrum
fuit, Reverendissimo Principi Badenensi, ita Francogal-
licam per sua Majestate recuperare, uti et quae
alioquin nullo plerumque.

Excellentissime Domine. O quam multi in-
nocentes saepe patiuntur dum militis ferrum et ignis
non judicat, sed tantum exequitur, quia nec est illius
officium, nec locus, nec tempus distingueret inter bon-
um et in bonum, Insuper Aedificia publica, Privata,
ta, Sacra, Profana Delata non minus Regi et Publi-
co quam Privatis Damnum faciunt, inter quae maxi-
mum est, quod inde Rebelles occasionem rapiant, non
tantum augendi odii Nationalis, sed addunt Probi, quod
ex dissidentia, vel desperatione conservanda Francogal-
licana haec fiant.

Scimus Excellentissime Domine Vestram Excel-
lentiam, uti et ipsamet saepe et proxime heri pro-
fessa est, se contra suum placidum genium, optima
ad sua Mattij Servitium, ac publicum bonum directam
intentione eo coactam, ut per Nationem belli invita,
severiora ista exempla statueret. Iusti et pecca-
tis nostris irati Numini haec iudicia fuerunt, plau-
tur illud precibus et poenitentia, quae ratur aliquis
conservandi Populi Modus, ut in confinis Regnorum
et praesertim in bellis Principum Christianorum, regu-
laris fieri solet per Salvas Grandias, utriusque Part-
is, vel per Amicitia, per Deditionem, et Separationem,
utrique parti Aequi prestanda, vel quod melius Ve-
stra Excellentia, haecquam bellis iniustis statu-
vit. Maneant porius ad Messis brevis tempus, ut
venientibus Angelis tuae Mattij vel per Pacem,
vel per Arma, tunc in tritico, illa discernantur,
et comburantur, quam ut nunc Vincium, una cum
illis erellatur, veniet brevi uti in DEO speramus,
inquisitiones Sontium ab insontibus, distinctionem,
et Denique cuique suum, quod meruit per lege

leges tribuendi tempus.

Quod cum in Summa confidentia tamquam sua
Majestati Sacratissima Devotissimi Subditi,
Patria quæ præterquam Nobis alia non est, Zelosi
Filii, Vestra Excellentia Sinceri Servi.

Ejusdem favorabili in meliorem partem inter-
pretationi, et judicio submittimus, simul manemus.

Ejusdem Excellentia Vestra

Obliquatissimi Servi
Regium Francie Subernium